

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLVIII Міжнародної наукової студентської
конференції за підсумками науково-дослідних робіт
студентів за 2024 рік

(м. Полтава, 10 квітня 2025 року)

ПОЛТАВА 2025

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

*До Дня науки в Україні та
Міжнародного року
кооперативів 2025*

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ
НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLVIII Міжнародної наукової студентської
конференції за підсумками науково-дослідних робіт
студентів за 2024 рік

(м. Полтава, 10 квітня 2025 року)

**Полтава
ПУЕТ
2025**

УДК 001:378.014.61"20"(477.53)(082) *Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі ЗАБОРОНЕНО*
А43

Видано відповідно наказу по університету № 24-Н від 29 січня 2025 року.

Організаційний комітет конференції

Голова організаційного комітету – Н. С. Педченко, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ;

Заступник голови організаційного комітету – Н. І. Манжура, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;

Ю. С. Матвієнко, канд. пед. наук, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ;

О. В. Гасій, канд. екон. наук, доцент, директор Навчально-наукового центру забезпечення якості вищої освіти ПУЕТ;

А. С. Ткаченко, д-р техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

Л. М. Діденко, в. о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ;

Ю. В. Перегуда, директор міжнародного науково-освітнього центру ПУЕТ;

Д. С. Семикоз, начальник відділу розвитку та інновацій ПУЕТ;

А. В. Філіпповський, голова Студентської ради університету ПУЕТ;

Д. А. Посполітак, голова Наукового товариства студентів ПУЕТ.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д-р іст. наук, професор, ректор ПУЕТ.

Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Відповідальний редактор – **Л. М. Діденко**, в. о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

А43 **Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті: тези доповідей XLVIII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2024 рік (м. Полтава, 10 квітня 2025 р.).** – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 726 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-472-7

Збірник містить тези доповідей XLVIII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2024 рік. Проблеми, порушені авторами публікацій, вирізняються своєю актуальністю та новизною наукових підходів. Увагу зосереджено на висвітленні результатів наукових досліджень у різних галузях науки та якості вищої освіти. Збірник присвячено Дню науки в Україні та Міжнародному року кооперативів.

УДК 001:378.014.61"20"(477.53)(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-472-7

© Полтавський університет
економіки і торгівлі, 2025

ваність команди, що особливо важливо для розподілених команд у великих проєктах, де комунікація може бути складною.

Аналіз досліджень найбільшої спільноти розробників України DOU, показав, що найкращі рейтинги мають компанії серед найбільших українських продуктових компаній, які мають динаміку розвитку за кількістю фахівців (Evoplay, Ajax Systems і Genesis), або найбільші IT-відділи (Vodafone Україна, ROZETKA), або є лідерами зростання технічних фахівців за рік (Nova Digital) [2].

Динаміка розвитку таких компаній тісно пов'язана із можливостями впровадження ІІІ в управлінні проєктами, але це також пов'язане з певними викликами та ризиками, такими як необхідність навчання команди, забезпечення безпеки даних та етичні питання, пов'язані з використанням ІІІ. Мотиваційним механізмом для розвитку команди фахівців є розуміння того, що людська творчість та критичне мислення є золотим фондом у прийманні обґрунтованих рішень на їх основі. Тому, у формуванні підходів гнучкого управління проєктами менеджер повинен приділяти значної уваги розвитку команди для вирішення складних проблем.

Список використаних інформаційних джерел

1. За десять років кількість IT-компаній в Україні зросла на понад 40 %. Хто заробляє найбільше. URL: <https://biz.censor.net/news/3539579/za-desyat-rokiv-kilkist-it-kompaniyi-v-ukrayini-zroslo-na-ponad-40>.
2. Які продуктові IT-компанії увійшли до списку 50 найбільших від DOU. URL: <https://vctr.media/ua/yaki-produktovi-it-kompaniyi-uvijshly-do-spysku-50-najbilshyh-vid-dou-262301/>.

ЕКОНОМІКА ЯК НАУКА, СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ, СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

О. В. Марченко, здобувачка вищої освіти, спеціальність Економіка, група Е ЕП м-11

В. І. Перебийніс, д-р екон. наук, професор, професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем – науковий керівник

Полтавський університет економіки і торгівлі

Феномену економіки присвячені як трактати давніх мислителів (Аристотель, Платон), так і праці сучасних дослідників. Зокрема, відомий корейський економіст, професор Кембрідж-

ського університету Ха-Юн Чанг предметом економіки визначає «господарство, що включає в себе гроші, працю, технології, міжнародну торгівлю, податки та інші категорії, пов'язані з тим, як ми виробляємо товари й послуги, розподіляємо отримані прибутки та споживаємо вироблену продукцію» [1].

У авторських монографіях наведені результати наукових досліджень такі аспектів економіки, як трудові ресурси [2; 5], енергоресурси [3; 7], конкурентоспроможність продукції [4; 7], організаційний розвиток підприємств [6].

Професійними видами робіт фахівців з економіки (за ДК 003:2010) є: директор з економіки, начальник планово-економічного відділу, головний економіст, економіст, фахівець з ефективності підприємництва, фахівець з раціоналізації виробництва, викладач закладу вищої освіти, науковий співробітник (економіка) та ін.

У відповідності до чинних стандартів вищої освіти України зі спеціальності «Економіка» за окремими освітньо-професійними програмами здійснюється підготовка бакалаврів з економіки, магістрів з економіки та докторів філософії (економіка).

Зокрема, метою освітньо-професійної програми «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти, на наш погляд, є формування у майбутнього фахівця з економіки здатності поєднувати знання, уміння, комунікативні навички і фахові спроможності при вирішенні практичних завдань у сфері економіки, що дає випускникам можливість здійснювати професійну діяльність в умовах невизначеності та ризику зовнішнього середовища.

Отже, економіку варто розглядати як: сферу наукових досліджень; вид людської діяльності (посаду); спеціальність (освітньо-професійну програму); навчальну дисципліну (чи кластер навчальних дисциплін).

Список використаних інформаційних джерел

1. Ха-Юн Чанг. Економіка. Інструкція з використання. Пер. з англ. Київ : Наш формат, 2016. 400 с.
2. Перебийніс В. І., Житник Т. П. Управління використанням трудових ресурсів на підприємствах : монографія. Полтава : ПУСКУ, 2008. 332 с.
3. Перебийніс В. І., Захарченко О. Г. Ефективність використання енергетичних ресурсів у логістичних системах агропродовольчого комплексу : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2018. 185 с.

4. Перебийніс В. І., Помаз О. М. Транспортний фактор забезпечення конкурентоспроможності продукції : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2011. 187 с.
5. Перебийніс В. І., Сазонова Т. О. Формування доходів працівників підприємств : монографія. Полтава : ПУСКУ, 2008. 265 с.
6. Перебийніс В. І., Світлична А. В. Організаційний розвиток підприємств: теоретичні та практичні аспекти : монографія. Полтава : ПУСКУ, 2008. 216 с.
7. Перебийніс В. І., Федірець О. В. Енергетичний фактор забезпечення конкурентоспроможності продукції : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2011. 190 с.

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ СТАТИСТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ В ЕКОНОМІЦІ

Е. О. Наумов, здобувач вищої освіти, спеціальність Економіка, група Е БіЕк б-31;

М. Ю. Гезун, здобувач вищої освіти, спеціальність Економіка, група Е БіЕк б-31

Г. В. Карнаухова, ст. викладачка кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем – науковий керівник

Полтавський університет економіки і торгівлі

Статистичне моделювання – це метод, що застосовує математичні моделі та статистичні методи для аналізу та прогнозування поведінки складних систем, які характеризують сучасну економіку, а також дослідження факторів, що впливають на систему.

В епоху цифровізації економіки, коли фахівці мають справу з великими масивами статистичних даних, дуже важливим є оптимальний вибір інструментарію моделювання.

Інструментарій статистичного моделювання складається з множини методів, технологій, програмних середовищ, що використовують для побудови, аналізу та інтерпретації статистичних моделей.

До інструментарію статистичного моделювання належать: методи збирання та підготовки даних (вибіркові обстеження, методи збирання даних з репрезентативних вибірок, методи планування експериментів); очищення та трансформація даних (методи виправлення помилок, перетворення даних); методи

статистичного аналізу (описова статистика, методи узагальнення та представлення даних, t-тести, методи регресійного аналізу, методи часових рядів, методи аналізу даних, моделі ARIMA та експоненційне згладжування, методи машинного навчання) а також програмне забезпечення та методи візуалізації статистичних даних.

До сучасного програмного забезпечення статистичного моделювання та візуалізації відносяться: мови програмування R, Python; середовища SAS та SPSS.

R – мова програмування з відкритим вихідним кодом, популярність якої серед фахівців з статистичних досліджень забезпечила наявність великої кількості розроблених статистичних модулів та бібліотек (що маючи велику колекцію пакетів і бібліотек (такими як NumPy, SciPy та scikit-learn). R визначається гнучкістю та вражаючими можливості налагодження. Також ця мова програмування є вражаючим інструментом візуалізації даних, статистичного моделювання та машинного навчання, що робить його ідеальним вибором для застосування в передових статистичних методах.

SPSS (Статистичний пакет для соціальних наук) визначається максимально дружнім інтерфейсом та можливостями керування даними, що є інтуїтивно зрозумілими, визначається вражаючим спектром статистичних процедур, що визначає його придатним для широкого використання обробки великих наборів даних з отриманням візуально привабливих результатів.

SAS (Система статистичного аналізу) є універсальним програмним забезпеченням, що характеризується своєю високою надійністю та масштабованістю, має багато статистичних процедур і розширеної аналітики. Його популярність визначається здатністю виконувати складні задачі з моделювання та аналізу даних.

Незамінним інструментарієм статистичного моделювання є табличні процесори, такі як Microsoft Excel з ефективним пакетом аналізу даних та Google Sheets, а також потужні середовища моделювання та візуалізації статистичних даних Statistica, Eviews.

Статистичне моделювання є потужним інструментом з широким спектром інструментів, але для вибору оптимальних слід враховувати конкретику статистичних досліджень та технологічні можливості їх реалізації

Список використаних інформаційних джерел

1. Основи статистичного моделювання : навч. посіб. / за заг. ред. С. В. Чугаєвської, Н. В. Ковтун. Житомир : Вид-во ПП «Рута», 2022. 604 с.
2. Програмування із використанням R у статистичних та маркетингових дослідженнях: навчально-методичний комплекс дисципліни : навч. посіб. для студентів спеціальності 075 «Маркетинг» / О. Є. Кофанов, С. О. Солнцев, О. В. Зозульов ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 204 с.

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК ФАКТОРУ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ В ЕКОНОМІЦІ

Д. О. Подрезов, спеціальність Економіка, здобувач ступеня доктора філософії, група E PhD тр-21

Полтавський університет економіки і торгівлі

Сучасний світовий розвиток економіки характеризується зростаючим впливом науково-технічного прогресу на всі сфери господарської діяльності. Прискорений розвиток виробничих сил і глобальні масштаби впровадження технології штучного інтелекту (ШІ), яка ще є інноваційною, вже зараз відчутно впливають на багато економічних сфер.

Дискусії та аналіз потенційних наслідків та особливостей впливу на економіку інноваційних засобів, таких як ШІ призводить до очікування значного підвищення продуктивності праці в економіках країн. Відомо, що впровадження нових технологій після їх винайдення традиційно потребувало істотного проміжку часу, тобто впровадження йшло з часовими затримкам. Тому для фактичного зростання ВВП країни часто були потрібні десятиліття. Однак новітні тенденції впровадження інновацій вказує на суттєве скорочення часових затримок [4].

Зростання ВВП країни, підвищення експортного потенціалу галузей промисловості та вирішення інших економічних проблем залежать від освоєння та впровадження технічних, екологічних, ресурсозберігаючих та інших високотехнологічних інновацій. Наприклад, стрімке впровадження електрики та двигунів внутрішнього згоряння на початку 1900-х років у США, яке дало приріст продуктивності, допомогло випередити Великобританію, найбільшу економіку світу.

Великі технологічні досягнення мають багатовекторний вплив на економічні сфери країн. В той же час ринок праці зазвичай відчуває значні тертя і розхитування. Зміна попиту на певні товари чи послуги, поява нових послуги, і навіть секторів та галузей економіки є свідченням впровадження інновацій. Так розвиток залізниці, автомобілів зрештою нівелював попит на коней, як засіб подорожування. Але поява нових видів транспорту викликала потребу в новітніх професій робітників в інфраструктурних галузях. Розгортання ІІІ, який, по суті, є новою формою капіталу, має певний вплив на продуктивність завдяки збільшенню кількості капіталу на одного працівника. І тому використання прогнозованого ІІІ попиту слугуватиме для покращення визначення потреб фірм в кількості персоналу.

Складність та взаємопов'язаність технологічних цифрових інновацій обумовлює часто їх початково повільний вплив на ВВП. Наприклад, максимально ефективного використання переваг інтернету відбулося завдяки розвитку хмарних обчислень і технічної підтримки (серверів) для великих баз даних. А отже, вірогідно, для максимально ефективного використання потенціалу ІІІ нам знадобляться додаткові інновації [1].

Треба зазначити, що відтермінованість і поступовість впливу ІІІ на продуктивність праці також залежить від організаційних факторів та технологічних змін. Адже використання ІІІ полягає не лише в використанні програмного забезпечення, але й необхідних навичок персоналу підприємств для управління і обробки даних та запитів.

Варто також звернути увагу на наявність факторів, які уповільнюють підвищення продуктивності при впровадженні ІІІ. Ці негативні фактори можна розділити на [2]:

- внутрішні (знаходяться під контролем фірм),
- зовнішні (на які фірма не може безпосередньо впливати, як-то супутні капіталовкладення).

Фінансування та можливість залучення інвестиційних та кредитних ресурсів також є фактором сповільненості швидкості впровадження ІІІ.

Важливу роль відіграє регуляція використання ІІІ на рівні урядів та законодавства, яка може накладати обмеження, з яким фірми можуть зіткнутися в майбутньому. Також необхідно враховувати регуляторні обмеження щодо безпеки даних та конфіденційності.

Завдяки впровадженню ІІІ можливе забезпечення зростання продуктивності праці шляхом часткової чи повної заміни людей. Звільнений час людської праці сприятиме ощадливішому використанню людського ресурсу для виконання інших, потенційно більш продуктивних завдань. Як приклад, впровадження автономних транспортних засобів дозволить більш продуктивно використовувати і прогнозувати навантаження транспортних шляхопроводів, графіків доставок товарів.

Варто звернути увагу, що трансформація національної економіки, впровадження та розвиток інновацій потребує активних дій держави у сфері управління національною інноваційною діяльністю, вдосконалення інституціональних механізмів забезпечення інноваційного розвитку, зокрема інституційно-правових, інституційно-економічних (у т. ч. через емісійний механізм національної валюти) для управління інноваційним розвитком [3].

Динаміка інноваційної активності підприємств в Україні мала нерівномірний характер та значними темпами випереджала розвинені економіки таких країн як Франція, Канада, Японія, Німеччина та США. Саме рівень і динаміка розвитку інноваційних процесів є одним із індикаторів економічного стану країни. Аналіз показує, що за зазначений період частка інноваційно активних підприємств в Україні фактично впала з 28 % (2016–2018 р.) до 8,5 % (2018–2021 р.). А обсяг реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг) зріз з 39 121 млн грн (2018 р.) до 48 738 млн грн (2020 р.) [1, 3]. Граничний рівень, що вважається критичним для економічного розвитку на інноваційній основі, становить 20 %. Отже, вітчизняні підприємства, особливо зараз, в період повномасштабного вторгнення росії знаходяться за межами рівня інноваційності.

Отже, штучний інтелект достатньо розвинута інноваційна технологія і має достатню кількість бізнес-кейсів. Це дає впевненість в значному підвищенні продуктивності праці. Інноваційна політика, яка реалізується урядами держав може сприяти збереженню конкурентоспроможності та досягнення високих темпів продуктивності при використанні інновацій ІІІ. Однак, незважаючи на те, що затримки впровадження ІІІ можуть бути коротшими, ніж для попередніх технологій, які вимагали значної заміни фізичного капіталу, все ще існують різні причини, чому його впровадження може бути повільнішим за очікуване

або навіть невдалим. Як і у випадку з минулими технологіями, підвищення продуктивності буде мати скоріше повільний зріст, ніж чудесний сплеск.

Список використаних інформаційних джерел

1. Аулін В. В., Ковальов С. Г., Гриньків А. В., Варваров В. В. Алгоритм оптимізації надійності функціонування та ефективності використання виробничого обладнання методами штучного інтелекту. Центральнотуркранський науковий вісник. Технічні науки. 2024. Вип. 10 (1). С. 60–67.
2. Бало С. О., Хмельницький А. В. Потенціал застосування продуктів штучного інтелекту у підвищення ефективності роботи банківського сектору в Україні. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2023. Вип. 35. С. 13–18.
3. Гнилицька Л. В., Саттаров А. І. Технології штучного інтелекту в інформаційному забезпеченні бізнесу: переваги і виклики. Ефективна економіка. 2024. № 9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2024_9_19 (дата звернення: 25.03.2025).
4. Нівня Г. О. Штучний інтелект як виклик для суспільства. Перспективи. Соціально-політичний журнал. 2024. № 3. С. 115–124.

СЦЕНАРНИЙ АНАЛІЗ РИЗИКІВ І КРИЗОВИХ ЯВИЩ В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ

***Р. І. Портний**, магістр спеціальності Економіка, ОПП «Економіка бізнесу»*

***Т. А. Городня**, канд. екон. наук, доцент кафедри економіки – науковий керівник
Львівський торговельно-економічний університет*

Сучасна економіка України функціонує в умовах безпрецедентних труднощів, зумовлених повномасштабною війною. Військові дії спричинили значні макро- та мікроекономічні дисбаланси, що позначаються на всіх суб'єктах господарювання.

За даними Національного банку України (НБУ) [1], реальний ВВП України у 2023 році зріс на 5,3 % після падіння на 29,1 % у 2022 році, що свідчить про певну адаптацію бізнесу до кризових умов. Проте ключові загрози, пов'язані з фізичним знищенням активів, порушенням логістичних ланцюгів та нестабільністю валютного курсу, залишаються критичними факторами ризику.

У таких умовах сценарний аналіз є ефективним інструментом для прогнозування ризиків, розробки стратегій антикризового управління та забезпечення стійкості підприємств.

Сценарний аналіз – це метод стратегічного прогнозування, що передбачає розробку декількох ймовірних варіантів розвитку подій на основі аналізу зовнішніх та внутрішніх ризиків. У контексті військових дій сценарний аналіз застосовується для:

- визначення рівня загроз для виробничих потужностей та ланцюгів постачання;
- моделювання фінансової стабільності підприємств залежно від змін макроекономічного середовища;
- оцінки кадрових ризиків, зокрема через мобілізацію персоналу та зростання рівня безробіття.

За даними дослідження Європейської Бізнес Асоціації (ЕБА), [4] 68 % українських компаній повідомили про зниження доходів у 2023 році, а 28 % підприємств працюють з мінімальним прибутком або збитками. Тут основні ризики можна класифікувати наступним чином:

1. Фінансові ризики:

- дефіцит ліквідності та проблеми з доступом до кредитування (частка проблемних кредитів у банківському секторі зросла до 37 % у 2023 році) [2];
- девальвація національної валюти (у 2023 році курс гривні стабілізувався на рівні 38 грн за долар, однак ризики інфляції залишаються високими);
- падіння купівельної спроможності населення.

2. Операційні ризики:

- руйнування виробничих потужностей та інфраструктури (близько 30 % підприємств зазнали фізичних втрат активів);
- порушення логістичних ланцюгів через блокаду портів та нестачу транспорту;
- втрата персоналу через мобілізацію або релокацію.

3. Геополітичні та регуляторні ризики:

- зміни у податковій та митній політиці;
- вплив санкцій та торговельних обмежень;
- невизначеність щодо міжнародної фінансової підтримки.

Для прогнозування майбутнього стану українських підприємств розглянемо три ключові сценарії розвитку подій:

1. Оптимістичний сценарій («Стабілізація та відновлення»):

- відновлення частини зруйнованих підприємств та логістичних шляхів;

- продовження міжнародної фінансової підтримки та кредитування бізнесу;

- зниження інфляції та стабілізація валютного ринку.

Тут ймовірними наслідками є [3] зростання ВВП на 6–8 % у 2024 році, поступове відновлення ринків, повернення кваліфікованих кадрів.

2. Базовий сценарій («Уповільнене зростання в умовах турбулентності»):

- часткове вирішення логістичних проблем, але збереження фінансових ризиків;

- високі витрати на оборону та соціальні потреби, що стримують бізнес-активність;

- продовження міграційного відтоку робочої сили.

Тут ймовірними наслідками є зростання ВВП на 3–5 %, збереження проблем із платоспроможністю підприємств.

3. Песимістичний сценарій («Поглиблення кризи»):

- загострення бойових дій та нові руйнування інфраструктури;

- зменшення обсягів міжнародної фінансової підтримки;

- дефіцит паливно-енергетичних ресурсів.

Тут ймовірними наслідками є рецесія, зниження ВВП на 2–4 %, масові банкрутства малих і середніх підприємств.

На основі аналізу ризиків та сценаріїв розвитку бізнесу в умовах війни можна запропонувати такі рекомендації:

1. Фінансова стійкість. Тобто диверсифікація джерел фінансування, залучення грантів та міжнародних кредитів. Використання автоматизованих фінансових систем для управління грошовими потоками.

2. Логістична адаптація. Тобто перехід на альтернативні маршрути постачання (перерозподіл через західні кордони). Використання цифрових платформ для моніторингу ланцюгів поставок.

3. Кадрова політика. Тобто гнучкі умови праці (віддалена робота, релокація персоналу). Підтримка мобілізованих працівників через корпоративні фонди соціальної допомоги.

4. Автоматизація. Тобто інвестування в технології, зокрема ERP-системи та штучний інтелект для прогнозування ризиків. Використання блокчейн-технологій для забезпечення прозорості фінансових операцій.

Таким чином, сценарний аналіз ризиків і кризових явищ у діяльності підприємств під час війни є критично важливим

інструментом для розробки антикризових стратегій. Врахування різних варіантів розвитку подій дозволяє суб'єктам господарювання адаптуватися до мінливого середовища та знижувати фінансові та операційні ризики. Впровадження сучасних цифрових технологій, стратегічне планування та міжнародна підтримка відіграють ключову роль у стабілізації українського бізнесу та його подальшому розвитку в умовах постконфліктного відновлення.

Список використаних інформаційних джерел

1. Річний звіт Національного банку за 2023 рік. [Електронний ресурс]. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/richniy-zvit-natsionalnogo-banku-za-2023-rik-vid-strategiyi-vijivannya-do-strategiyi-vidnovlennya>.
2. Бізнес під час війни. [Електронний ресурс]. URL: <https://eba.com.ua/try-chverti-opytanyh-kompanij-eva-pratsyuvatymut-v-ukrayini-nezalezhno-vid-tryvalosti-vijny/>
3. Економіка України у 2023 році. [Електронний ресурс]. URL: <https://ces.org.ua/ukrainian-economy-in-2023-tracker-overview/>
4. Дослідження Європейської бізнес асоціації [Електронний ресурс]. URL: <https://business.diia.gov.ua/news/75-kompanii-pratsuiut-v-povnomu-obsiazi-stantom-na-pochatok-2025-roku-doslidzhennia-yeba>.

ПРОБЛЕМА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН

А. А. Сімонов, студент спеціальності Економіка, група Е2401м

О. М. Ковальова, канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та підприємництва імені професора І. М. Брюховецького – науковий керівник
Сумський національний аграрний університет

Ефективність є важливою економічною категорією, оскільки відображає витрати живої та уречевленої праці на виробництво одиниці продукції або, з іншого боку, відображає вихід продукції на одиницю витраченого ресурсу [1]. Для галузі рослинництва також важливим є пошук напрямів підвищення ефективності галузі рослинництва, проблема чого поглиблюється глобальними змінами та викликами.

Рослинництво займає важливе значення у вирішенні проблеми продовольчої безпеки. Для України аграрний сектор, і особливо рослинництво, є драйвером економічного розвитку навіть під час війни. Україна разом з такими країнами, як США, Італія,

Франція, Іспанія, Аргентина, Бразилія, Туреччина, Китай, Індія, Єгипет, приймає участь у забезпеченні населення світу продуктами харчування. Однак, незважаючи на великі обсяги виробництва аграрної продукції у вказаних країнах, проблема голоду у світі ще й досі не вирішена. Особливо від голоду страждають країни Африки, свідченням чому став період, коли Україна не могла експортувати свою продукцію через повномасштабне вторгнення росії.

Проблема голоду та продовольчої безпеки загострюється під впливом зміни клімату та зростаючої чисельності населення на планеті.

Глобальне потепління обумовило збільшення кількості регіонів з сухим кліматом, в результаті чого зменшується площа земель, придатних для сільського господарства. Зростання чисельності населення при збільшенні попиту на продукти харчування одночасно спричиняє виведення землі із сільськогосподарського обороту. Це призведе до скорочення площі продуктивних земель в розрахунку на душу населення [3]. Перед людством може постати глобальна продовольча криза. Все це говорить на користь того, що сьогодні слід знаходити резерви для підвищення ефективності сільського господарства та рослинництва зокрема, які передбачають збільшення обсягів виробництва продукції на менших земельних площах. Одним із шляхів вирішення даної проблеми є підвищення ефективності виробництва сільськогосподарської продукції. Це можливо лише за рахунок впровадження сучасних агротехнологій.

Відмітимо, що, окрім позитивного значення, галузь рослинництва може нести й загрозу навколишньому середовищу. Так, надмірне використання хімічних добрив призводить до забруднення ґрунтів та продукції хімічними речовинами [4]. Це явище також говорить про те, що сьогодні слід застосовувати сучасні інноваційні технології, які здатні не лише підвищити ефективність аграрного виробництва, а зміцнити конкурентоспроможність агробізнесу [2].

Важливою умовою зростання економічної ефективності рослинництва є підвищення урожайності всіх сільськогосподарських культур і зниження матеріально-грошових затрат на виробництво.

На рівень урожайності сільськогосподарських впливають природно-кліматичні умови, забезпеченість підприємств матеріально-грошовими ресурсами і технікою.

Наприклад, досягти високих урожаїв сільськогосподарських культур на півдні України можливо лише при умові розвинутої мережі зрошувального землеробства, запровадження високопродуктивних, стійких до посухи сортів і гібридів. Іншим прикладом сучасних інноваційних технологій, що сприяють підвищенню ефективності рослинництва, є цифрові технології. Вони дозволяють застосувати систему точного землеробства. Точне землеробство обумовлює економію матеріальних витрат при одночасному забезпеченні рослини необхідною кількістю поживних речовин.

Отже інноваційні технології агровиробництва є заходом з підвищення ефективності галузі рослинництва.

Список використаних інформаційних джерел

1. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник. Київ : КНЕУ, 2013. 779 с.
2. Строченко Н. І., Ковальова О. М. Роль інновацій в підвищенні ефективності управління конкурентоспроможністю вітчизняного агробізнесу. *Інфраструктура ринку*. 2024. Вип. 80. С. 34–40. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2024/80_2024/9.pdf.
3. Inna Koblianska and Olha Kovalova (2023) Farmland Evaluation to Stimulate the Rational Land Use and Soil Quality Enhancement: the Ukrainian Case. *Land and Environmental Management through Forestry : monohrafiia*. USA. P. 355–371.
4. Mishenin Y., Koblianska I., Yarova I., Kovalova O., Bashlai S. Food security, human health, and economy: a holistic approach to sustainable regulation. *Agricultural and Resource Economics*. 2023. Vol. 9. № 4. P. 50–78. URL: <https://are-journal.com/are/article/view/752>.

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ

М. В. Склема, здобувачка вищої освіти, спеціальність *Економіка, група БіЕк 6-21*;

А. І. Клиба, здобувачка вищої освіти, спеціальність *Економіка, група БіЕк 6-21*

Ж. А. Кононенко, канд. екон. наук, завідувач кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем – науковий керівник

Полтавський університет економіки і торгівлі

Глобалізація – це процес інтеграції економік, політик і культур на світовому рівні, що сприяє їх уніфікації. Вона охоплює перетворення окремих явищ у глобальні, що стосуються всіх країн світу. Основні наслідки глобалізації включають міжнарод-

ЗМІСТ

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В СУЧАСНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

СЕКЦІЯ 1

Гладкий І. В.

Відродження української автентичної кухні – як невід’ємна частина національно-патріотичного виховання молоді..... 5

Kravetska V. M.

Patriotic Education as an Instrument of
Fostering National Consciousness..... 7

Маслова М. М.

Учитель як провідник європейських цінностей у процесі
національно-патріотичного виховання старшокласників..... 9

Моргуль Д. В.

Патріотичне виховання молоді засобами
сфери туризму і краєзнавства..... 11

КООПЕРАТИВНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ І БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ

СЕКЦІЯ 2

Гуржій М. М.

Глобальні проблеми харчової індустрії
та окремі вектори її вирішення 14

Mostova V. A.

Principles and methods of fundraising
in supporting social programmes..... 16

Попович Т. В.

Взаємозв’язок релігійного туризму
та паломництва в умовах глобалізації 18

Пшінник М. В. Бірюзові організації: новий рівень кооперативної взаємодії	20
--	----

Сергієнко В. П. Кооперативне підприємництво як альтернатива традиційним бізнес-моделям в кризові часи.....	23
---	----

СЕКЦІЯ 3 ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Burlaka T. S. Modern challenges and strategies of ensuring the quality of higher education	26
---	----

Діденко А. В. Імплементация інклюзивної освіти у закладах вищої освіти	28
--	----

Клюєва У. Ю. Використання студентами спеціальності «Готельно-ресторанна справа» у навчальному процесі CHATGPT	31
---	----

Kravchenko A. O. Prospects for higher education in near future	34
--	----

Малтабар М. Д. Практикоорієнтоване навчання як фактор підвищення фахових компетентностей здобувачів вищої освіти технічних спеціальностей	36
---	----

Новожилова П. Л. Якість підготовки фахівців з туризму: погляд здобувача.....	38
--	----

Олійник С. І. Сучасні чинники розвитку науки та якості освіти.....	40
---	----

Сірооченко А. Б. Відеоконтент в освіті: переваги та виклики для ефективної організації навчального процесу	42
---	----

Черкашина В. В. Роль неформальної освіти у розвитку професійних навичок	47
--	----

СЕКЦІЯ 4

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Ковалишин Ю. Р.

Соціальні медіа як інструмент розвитку велнес-туризму..... 50

Лугина В. В.

Туристичне районування як інструмент оптимізації
рекреаційно-туристичних процесів: досвід Болгарії..... 52

Олійник Р. К.

Екскурсійна привабливість як чинник розвитку
об'єднаної територіальної громади 54

Плахотний Р. В.

Значення глобальної ради сталого туризму
для розвитку туристичних дестинацій 56

Прохорова Ю. В.

Медичний туризм як стратегічний напрям
розвитку охорони здоров'я 58

Суха А. О.

Розвиток анімаційних послуг у туристичній
сфері: сучасні тенденції та перспективи 60

Харко А. І.

Формування політики просування туристичного
продукту на прикладі Львівської області..... 62

Шелюг К. В.

Проблеми і перспективи розвитку туризму в м. Полтава..... 65

СЕКЦІЯ 5

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОМУНІКАТИВНОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ: МОВНИЙ І СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТИ

Воробйов В. С.

Effective communication in IT:
internal and external interactions..... 68

Касьян В. Г. The concept of “business”	69
Клюєва У. Ю. Adapting the restaurant business to martial law conditions	71
Краснікова К. Ю. Responsible use of water resources in hotels	73
Ловцов С. О. Changes in the logistics sector in the context of a full-scale war in Ukraine and possibilities for development in the post-war period.....	75
Лушина А. А. Influence of AI: work of a designer.....	76
Правденко Р. А. Professional ethics in financial communication: the role of language and comprehension	79
Решетняк Д. П. Quality of higher education in the hotel and restaurant business: problems, challenges and prospects	82
Рибалко А. В. The problem of developing communicative competence in the hotel and restaurant business	84
Свінцова Ю. О. Environmental awareness in Ukraine	86
Сулима М. О. The modern legal system of Ukraine.....	88
Торяник В. В. Activities of Ukrainian think tanks in conditions of full-scale war	91
Фелоненко А. Г. Tourism in Ukraine: a path to prosperity?	93

СЕКЦІЯ 6 АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИКИ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Грушицький Б. А. Гібридні системи машинного перекладу.....	96
Дажук К. О. Фразеологізми в англійській художній літературі	98
Кабак Д. Ю. Вербалізація концепту «INTERNET» в сучасній англійській мові	100
Кльокта В. В. Німецькі фразеологізми та особливості їх перекладу українською мовою.....	102
Колеснік Ю. В. Гумор у фразеології: як німецькі сталі вислови передають комічний ефект	104
Коломієць Т. О. Концепція слова в сучасності.....	106
Перепеляк Д. Ю. Англійські складні терміни галузі реклами	109
Прокопенко О. Ю. Мови Середзем'я як мистецтво: лінгвосеміотичний зріз	112
Прокудін В. Г. Вербалізація концепту «Education» у сучасній англійській мові	115
Серікова Т. О. Крилаті латинські вислови на воєнну тематику	117
Серікова Т. О. Особливості перекладу прислів'їв та приказок з англійської на українську мову	119
Серікова Т. О. Художні образи природи в німецькій літературі	122

Усова Є. О.	
Особливості перекладу англомовного сленгу	124
Худіяш Д. А.	
Порівняльний аналіз людського та машинного перекладу англомовних текстів	128
Чуйко Д. Р.	
Літературні алюзії в піснях групи «Рамштайн»	131
Чуль С. В.	
Німецька мова у творчості японського композитора Савана Хіройуки	134

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ І РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

Багаєв Є. А.	
Використання нутового борошна при виготовленні піци	138
Білек Л. Д.	
Гостинність: нові можливості для економічного зростання України	139
Бруско В. О.	
Використання аквафаби при виготовленні драглеподібних десертів	142
Бруско В. О.	
Ферментовані продукти – новий старий тренд у харчуванні... ..	144
Васильковський М. В.	
Як харчова революція змінює нас і світ навколо	146
Власенко А. А.	
Українські суперфуди: реалії буття	149
Гуржій М. М.	
Розроблення технології сучасних з десертів з використанням безглютенового борошна	151
Малтабар М. Д.	
Розроблення рецептури брауні з використанням цукрозамінників.....	154

Нікулін В. Ю.

Дослідження впливу гідратованого
насіння чіа якості безглютенових хлібців 156

Нікулін В. Ю., Косарева Л. С.

Удосконалення технології крекеру
підвищеної поживної цінності 158

Рева Ю. В.

Гастрономічне кодування культури українців 160

Рева Ю. В.

Удосконалення технології коктейлів
для закладів ресторанного господарства 162

Смаровоз Ю. В.

Вишня в культурі українців:
гастрономічно-фольклорні пошуки 164

Смаровоз Ю. В.

Нові технології енергетичних
батончиків підвищеної поживної цінності 166

Тесленко Є. В.

Використання відходів з нетрадиційної
сировини у технологіях харчових продуктів 168

Шевченко Д. С.

Розробка технології соусів-дресингів
оздоровчого призначення 170

Шендрик А. О.

Виховання харчування: 10 кроків до здоров'я студента 173

Шугайло Ю. Г.

Удосконалення технології виробів із бісквітного тіста 175

Яремчук Н. Ю.

Інноваційні добавки для майонезу
підвищеної біологічної цінності 179

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СЕКЦІЯ 8 ТОВАРОЗНАВСТВА, БІОТЕХНОЛОГІЇ,
ЕКСПЕРТИЗИ ТА МИТНОЇ СПРАВИ

Артеменко О. Є.

Біотехнології утилізації органічних
відходів методом вермикультивування 182

Банк А. В.

Комплексна оцінка якості крохмалю
вітчизняного виробництва 184

Білий Є. О.

Інноваційні підходи до розвитку
органічного грибівництва 186

Бруско В. О.

Молекулярна гастрономія як приклад
інтеграції хімії у ресторанне господарство 188

Голіченко К. В.

Заходи біобезпеки при біотехнологічному
виробництві ДНК-вакцин 190

Деменчук А. О.

Біотехнології в виробництві органічного
рослинного молока 192

Клименко А. О.

Екологічно безпечне пакування як
ключовий тренд харчової промисловості..... 194

Ляшко Є. О.

Корисні властивості, хімічний склад
та використання свіжої цвітної капусти 196

Мигаль О. А.

Сучасні методи біотехнології при виробництві вітамінів 198

Островерха Н. В.

Комплексна оцінка якості ферментованих
продуктів рослинного походження..... 200

Смірнов Д. В.	
Агротероризм у сучасному світі	202
Ставицький О. О.	
Хімічний склад та споживні властивості сушених фруктів	205
Темченко М. В.	
Хімічний аналіз товарів як інструмент підвищення якості та безпеки продукції	207
Трус Д. Р.	
Аналіз виробництва та споживання халви в Україні	208
Фесенко З. В.	
Інноваційні підходи до виробництва антибіотиків	211
Шивела С. А.	
Застосування хімії для оптимізації логістики та зберігання товарів.....	213

СЕКЦІЯ 9 **КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ, ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, МАТЕМАТИКА ТА ФІЗИКА**

Барабаш Р. А.	
Система обліку та нагадувань для споживання води протягом дня з простими графічними звітами	215
Березенко Р. М.	
Розробка сайту «Конфігуратор ПК з аналізом продуктивності» з використанням REACT	217
Білуха Д. В.	
Проектування інтерфейсу для ПЗ підготовки зображення для верстату по виготовленню трикотажних виробів.....	218
Бровко Б. М., Матвієнко В. В.	
Створення та друк стартової платформи для запуску дронів ..	220
Bulon D. S.	
Computer Networks and Cybersecurity	222
Волков В. С.	
Dart як альтернатива JavaScript у веб-розробці: порівняльний аналіз	224

Волторніст А. В.

Навчальне програмне забезпечення для побудови канонічних форм булевих функцій..... 226

Воробйов І. О.

Роль програмного забезпечення для візуалізації масивів даних у прийнятті управлінських рішень 228

Голишко Є. О.

Розробка адаптивного ігрового інтерфейсу для симулятора касового апарату з використанням UNITY 231

Грецишен О. В.

Єдиний портал державних послуг «Дія»: український досвід..... 233

Danilov M. M.

Artificial Intelligence in Everyday Life..... 235

Дзяткевич М. О.

Відстеження та прогнозування стану здоров'я на основі обробки біомедичних даних 237

Загоруйко Я. О.

Сучасні методи управління цілями: цифрові рішення для ефективного планування 239

Зануда Є. В.

Оптимізація маршрутів в умовах воєнного стану: аналіз та практичні дослідження на прикладі ТОВ «ЛЕАСИЯ» 241

Карабаш В. Є.

Розробка програмного забезпечення мобільного додатку для планування щоденних вправ та відстеження прогресу в особистому тренувальному плані 244

Карп'юк Д. А.

Перспективи розвитку та виклики реалізації квантових обчислень у сучасних інформаційних технологіях 245

Ковальов О. Ю.

Розробка тематичного сайту про снікер-індустрію..... 248

Kuznetsov I. U. Modern problems of analog and digital circuitry. Sensitivity to electromagnetic interference (EMI/EMC).....	250
Куцовол Р. С. Програмна реалізація сайту для фрілансерів	252
Лемешко Б. А. Ризики в ІТ-індустрії	254
Лисенко Д. В. Розробка веб-додатку для моніторингу статусу проєкту з інтегрованою системою автоматизованого сповіщення про ризики та відхилення від графіку.....	255
Лушина А. А. Програмна реалізація системи підбору житла з використанням методів системного аналізу.....	257
Мазур М. О. Сучасні підходи до навчання програмуванню на основі інтерактивних симуляцій та гейміфікації.....	259
Матвієнко В. В. Використання штучного інтелекту для обробки зображення для верстату по виготовленню трикотажних виробів.....	261
Микитенко В. І. Порівняння технологій для розробки веб-сервісів опитувань: NODE.JS проти альтернатив.....	263
Михайленко Є. В. Розробка інтернет-магазину «REMESLO BREWERY»	265
Різник Н. С. Розробка та проєктування застосунку для розпізнавання обличчя	267
Симітко К. П. Розробка та впровадження сайту для танцювальної студії «ВІЛЬНАЯ»	269
Сіроштан В. О. Розробка web-сервісу для інтерактивного оцінювання студентів з використанням NLP-моделей	271

Соколов А. В.

Розробка сайту інтернет-магазину «KIDDO»
на платформі WORDPRESS 272

Стеценко Є. О.

Методологія тестування WEB-інтерфейсів 274

Ткачов В. В.

Проектування та розробка елементів інформаційного сайту
для майстерні «Slim Lite» з виготовлення електроніки 276

Цілуйко І. Я.

Проектування інтернет-магазину з використанням DJANGO . 278

Shustval S.

Development of a Time Management and Productivity
Application with Automated Reporting Functionality 280

Юдкін Д. О.

Розробка інформаційного вебсайту по грі WARFRAME 282

СЕКЦІЯ 10

ЛІДЕРСТВО ТА ОСОБИСТІСНИЙ РОЗВИТОК

Данилейко М. О., Калюжна Н. В.

Мотивація в команді: як підтримувати
високу продуктивність та залученість? 285

Єрмейчук М. С.

Сила ідей: життєве лідерство Стіва Джобса 288

Кірієнко А. А.

Приклад успіху та лідерство річарда бренсона 290

Штерман Ю. С.

Лідер як медіатор: роль у вирішенні конфліктів у команді..... 292

МАРКЕТИНГОВА ДІЯЛЬНІСТЬ СЕКЦІЯ 11 ПІДПРИЄМСТВ: СУЧАСНИЙ ЗМІСТ

Ачкасова М. Д.

Банківський ринок України в умовах війни..... 295

Бохан І. В.

Єдиний цифровий ринок Європи і України 297

Гречка Д. В. Сегментація ринку снєків в контексті тенденцій поведінки споживачів.....	299
Гриньков І. О. Поведінка споживачів в соціальних мережах.....	301
Данилейко М. О. Штучний інтелект як інструмент для аналізу конкурентного середовища на цифровому ринку	303
Клименко В. О. BCG-аналіз господарського портфелю підприємства «АВК»	305
Кобилецька І. П. Принципи маркетингової концепції управління підприємства.....	308
Маліцька І. І. Аналіз тенденцій розвитку рекламних та PR-кампаній	310
Нестеренко Н. О. Дослідження змін інфраструктури ринку логістики в Україні.....	313
Остроушко С. В. Засоби підвищення залученості споживачів у соціальних мережах	315
Пасяка В. І. Аналіз електронної комерції в соціальних мережах	317
Ряднина В. М. Туризм на Полтавщині.....	319
Самофал В. В. Цінові стратегії в онлайн торгівлі.....	321
Торяник В. В. Маркетинговий план соціального проєкту	323
Яремчук О. А. Дослідження поведінки споживачів в період війни	325

Барбі Д. А.

Особливості побудови моделі Менеджменту 3.0
на сучасному підприємстві 328

Вишня К. А.

Напрями розвитку кадрового потенціалу
підприємства в умовах воєнного сьогодення 330

Гершун А. В.

Застосування SWOT-аналізу в
стратегічному управлінні бізнесом..... 332

Голодняк М. П.

Передумови вибору стратегії
підвищення прибутковості підприємства 333

Гуйва О. О.

Інноваційне управління інформаційними ресурсами для
формування конкурентоспроможного іміджу компанії 336

Коваленко І. Ю.

Характерні особливості управління
інноваційними технологіями на підприємстві
в умовах ринкових трансформацій 338

Ковальчук К. А.

Жіноче лідерство в умовах війни: роль
жінок у підтримці та відновленні країни 340

Корсун І. С.

Реалізація принципів екологічної відповідальності
в діяльності виробничого підприємства..... 343

Курисько І. С.

Механізм формування конкурентної
політики підприємства..... 345

Луговець В. А.

Стратегії розвитку суб'єктів аграрного
підприємництва в сучасних умовах 347

Маліношевський Д. М. Теоретичні підходи до трактування терміну «розвиток підприємства».....	349
Манукян А. Е. Інноваційні підходи до бізнес-планування в управлінні організацією	353
Мотрич В. Ю., Зеленський А. С. Проблеми та напрями підвищення ефективності управління фінансовою стійкістю аграрних підприємств.....	355
Нескородь В. М. Комплаєнс як ефективна система контролю за розвитком бізнесу	357
Паламарчук С. В. Цифрові рішення в управлінні персоналом	360
Потапов С. С. Особливості формування та розвитку корпоративної культури товариств в умовах нинішніх реалій та повоєнної розбудови економіки України.....	362
Прийма Д. В. Вплив lean-методології на якість системи процесів організації	365
Razak Ola-Okedeyi Employee Motivation in the Context of the Crisis	367
Рибас Н. А. Управління якістю послуг туристичного підприємства	369
Різніченко С. В. Корпоративна культура в контексті управління конфліктами на підприємстві	371
Рой Ю. О. Виклики управління командою та конфліктами в умовах дистанційної роботи	373
Сороковий С. І. Процедура вибору партнерів в організації для стратегічного альянсу	375

Storozhuk M.	
Neuromanagement: a synergistic combination of management and psychology	378
Строїло К. О.	
Підвищення ролі міжособистісних комунікацій в організації	380
Тубольцев А. С.	
Конкурентоспроможність аграрних підприємств: сутність та особливості	382
Янківська А. О.	
Організаційна культура як складова стратегії управління торговим підприємством	384

СЕКЦІЯ 13

ПРАВО Й СУСПІЛЬСТВО: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

Баклан В. Ю.	
Заборонені методи та засоби ведення війни	388
Білодід М. С.	
Актуальність принципу мирного вирішення спорів у сучасному міжнародному праві	390
Величко Д. П.	
Проблеми та перспективи здійснення миротворчої місії на території України	392
Вісич Є. В.	
Механізми міжнародно-правового регулювання праці жінок	395
Лабай М. М.	
Щодо відмінності співучасті у кримінальному правопорушенні від причетності до нього	397
Левченко Є. Л.	
Еволюція трудового права: ретроспектива та сучасні форми зайнятості в умовах воєнного стану	399
Лихвар Д. В.	
Мовні засоби та принципи формулювання норм права	401

Мельченко Д. В.	
Поняття та значення законодавчої техніки:	
принципи законодавчої діяльності	404
Морозова Ю. А.	
Антропологічний аспект приватного права	408
Овчаренко Д. С.	
Науково-дослідна робота студентів: погляд першокурсника ..	410
Хмельниченко В. Ю.	
Механізми та інструменти придушення української	
самобутності російською владою	413
Sierhieiev Y. V.	
The History of Law From the Start	
of Civilization to Nowadays	416

СЕКЦІЯ 14	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІКИ І КІБЕРНЕТИКИ
------------------	--

Бондаренко А. А.	
Ефективність функціонування підприємства:	
сутність та напрями підвищення.....	419
Гнаток А. Р., Глущенко В. А.	
Культурна та економічна глобалізація:	
виклики і можливості.....	421
Жук Я. А.	
Сучасний економіст: забезпечення	
фахових спроможностей	424
Каменюк А. О., Адаменко А. В.	
Механізм управління основними	
засобами на підприємстві	425
Колесніченко М. М., Ямбих Є. С.	
Бенчмаркінг як інструмент маркетингового	
менеджменту на підприємстві.....	429
Максюта А. В., Кирпичко Р. О.	
Особливості гнучкого управління проектами ІТ-галузі	
в умовах впливу технологій штучного інтелекту.....	431

Марченко О. В.	
Економіка як наука, сфера діяльності, спеціальність	433
Наумов Е. О., Гезун М. Ю.	
Використання сучасного інструментарію статистичного моделювання в економіці	435
Подрезов Д. О.	
Вплив штучного інтелекту як фактору підвищення продуктивності в економіці	437
Портний Р. І.	
Сценарний аналіз ризиків і кризових явищ в діяльності суб'єкта господарювання під час війни	440
Сімонов А. А.	
Проблема підвищення ефективності галузі рослинництва в умовах глобальних змін	443
Склема М. В., Клиба А. І.	
Вплив глобалізації на розвиток економіки	445
Швець Р. В.	
Оцінка поточної ситуації ділової активності українського бізнесу як ключової характеристики його конкурентоспроможності	448
Ямпольська М. С.	
Економічна діагностика соціальних змін	450

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

Білецька Ю. В.	
Система управління якістю обслуговування в готельному бізнесі	453
Гаврилова О. І.	
Інноваційні технології в ресторанному бізнесі: тренди та перспективи	455
Гирман В. О.	
Розвиток ресторанного бізнесу: цифрові рішення та психологічні стратегії у сфері сервісу	458

Глотова В. І.

Підходи до ефективного управління персоналом в готельній сфері..... 461

Гранальська А. В.

Інноваційні технології у готельному бізнесі: автоматизація процесів та персоналізація сервісу 463

Дворовенко В. О.

Актуальні проблеми роботи служби номерного фонду готелю «OptimA Collection» у місті Житомир 465

Добренко Д. І.

Цифровий етикет у готельно-ресторанному бізнесі: виклики та перспективи 467

Кабак К. І.

Удосконалення організації надання рекреаційних послуг у готелі «Relax Park Verholy» с. Соснівка Полтавської області..... 470

Карпенко К. В.

Ефективність рекламної діяльності готелю «Аристократ» міста Полтава 472

Кобець В. О.

Напрями вдосконалення vip-сервісу у FAIRMONT GRAND HOTEL KYIV 475

Комісарук О. Д.

Впровадження клієнтоорієнтованого підходу у готелі «Menorah Hotel» міста Дніпро..... 477

Компанієць Є. К.

Стратегії удосконалення роботи служби прийому й розміщення гостей для підвищення конкурентоспроможності готелю 480

Костюк О. С.

Шляхи підвищення ефективності рекламної діяльності готельного підприємства..... 482

Кузуб В. В.

Маркетингові стратегії залучення клієнтів у готельно-ресторанному бізнесі 485

Лисенко О. О. Шляхи підвищення ефективності роботи персоналу у готельно-ресторанному комплексі	487
Ляхівненко В. О. Автоматизація бізнес-процесів у готельній галузі	489
Нестеренко А. Ф. Управління репутацією готельного підприємства	491
Новицька А. Р. Шляхи просування готелів із застосуванням digital-технологій на українському ринку	493
Олійник Є. О. Інноваційні підходи до організації корпоративних заходів у готельному бізнесі.....	495
Переверзєв Н. В. Технологічні та інноваційні рішення для будівництва бюджетних засобів розміщення в Україні	498
Перекрестова Ю. В. Концепція WELLNESS як інноваційний напрямок розвитку готелів	500
Перепелиця М. О. Шляхи підвищення ефективності діяльності готельно-ресторанного комплексу «Королівська бочка» у місті Житомирі	502
Повстяний О. М. Шляхи просування готелів із застосуванням DIGITAL-технологій на українському ринку	506
Пономаренко А. О. Волонтерські ініціативи у вітчизняних засобах розміщення: проблеми та перспективи реалізації	508
Постоленко В. О. Особливості готельного господарства Туреччини	510
Проскурня Л. В. Роль ресторанів при готелі у залученні гастрономічних туристів.....	513

Ралко М. А.	
Інноваційні технології в ресторанному бізнесі.	
Тенденції та перспективи розвитку	515
Соколова А. В.	
Формування клієнтської лояльності у	
сфері готельно-ресторанного бізнесу	518
Торопенко А. В.	
Удосконалення анімаційної діяльності	
готельно-ресторанних комплексів Полтавщини	521
Філоненко В. Г.	
Удосконалення роботи служби	
експлуатації номерного фонду готелю.....	524
Чепурко І. І.	
Перспективні шляхи повоєнного відновлення	
готельного бізнесу Харківського регіону.....	526
Шантала Д. В.	
Програми лояльності в готелях –	
ефективний маркетинговий інструмент	528

ПСИХОЛОГІЯ. ПЕДАГОГІКА. **СЕКЦІЯ 16 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ: СТАН,** **ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

Біленко К. Р., Солодова О. М.	
Самоосвіта як провідна форма вдосконалення педагогічної	
майстерності та професійної компетентності.....	531
Бондар О. Ю.	
Внутрішні опори до забезпечення	
психічного благополуччя.....	533
Домуховська М. Р.	
Формування цифрової компетентності учнів	
на уроках технологій: практичний аспект.....	536
Коновал В. О.	
Психологічна компетентність маркетолога	537

Пащенко В. А.	
Важливість фізичної культури та проблеми розвитку спорту в Україні	539
Пилипенко Д. Т.	
Проблематика фізичної культури і спорту під час військового стану в Україні	542
Серікова Т. О.	
Відновлення після травм, спричинених війною: основні принципи реабілітації	544
Четверикова К. О.	
Прояви набутої безпорадності в студентів та стратегії її подолання	546
Шорніков М. М.	
Емоційний інтелект як чинник попередження адиктивної поведінки	549
Штепа С. С.	
Фізична активність у сучасному світі.....	551

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА СЕКЦІЯ 17 ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ

Безгуб К. Ю.	
Оцінка сучасного ринку банківського кредитування суб'єктів малого і середнього бізнесу	554
Богдан А. Д.	
Критерії оцінювання фінансової безпеки суб'єктів господарювання	557
Бурік Є. О., Ткаченко В. В.	
Порівняльна оцінка доходів населення як фінансовий чинник покращення міграційних процесів в Україні.....	559
Горбенко Т. О., Щербань Я. В.	
Періодизація розвитку Балансу (Звіту про фінансовий стан) підприємства.....	562

Дакало М. О.

Інформаційне забезпечення управління
прибутком підприємств споживчої кооперації..... 564

Дашевський А. С., Костогриз М. П.

Окремі аспекти аналізу інвестиційної нерухомості 566

Ivchenko Anton

Insurance Fraud and Methods of Combating IT 568

Кусов Ю. О.

Формування доходів місцевих бюджетів
України в умовах військового стану..... 570

Лісняк А. Д.

Окремі аспекти обліку та оподаткування
заробітної плати в сучасних умовах 574

Ляшкова Н. О.

Фінансова безпека підприємства в сучасних умовах 577

Матюха Д. А., Шишкіна М. А.

Облік фінансових інвестицій:
проблеми та напрями удосконалення..... 579

Мигур Д. О., Сулим В. В.

Боргова політика України в умовах
війни та її соціальні наслідки 582

Мізгір'ова А. І.

Історія розвитку бухгалтерського обліку в Україні 584

Москаленко Д. К.

Особливості оподаткування ФОП в умовах війни 586

Нінічук К. Р., Гусаренко Д. Ю.

Екологічні проблеми довкілля в умовах воєнного стану
(на прикладі м. Миколаївка, Донецька обл.)..... 589

Павлиш А. В.

Гібридна фінансова система: поєднання
фіатних та цифрових валют..... 590

Пилат М. В.

Роль міжнародного валютного фонду
у стабілізації світової економіки..... 592

Ryzhkov Artem

Digital transformation of the business strategy
of financial institutions as a prerequisite for
the development of the financial market 596

Руденко А. А.

Вплив децентралізованих фінансів (DEFI)
на традиційні фінансові системи 598

Середа Н. Я.

Спрощена система оподаткування: переваги і недоліки 601

Староста І. В.

Тенденції ринку нерухомості України
та адаптація до викликів війни 603

Стешенко С. С.

Проблеми і перспективи автоматизації
бухгалтерського обліку в Україні 607

Урясенко А. О.

Оподаткування бізнесу в умовах
військового стану в Україні 609

Шорніков М. М.

Цифрова трансформація фінансової аналітики бізнесу 611

**СУЧАСНІ ІМПЕРАТИВИ
СЕКЦІЯ 18 ГЛОБАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО
СЕРЕДОВИЩА**

Бабаян К. А.

Державне регулювання попиту та пропозиції
в міжнародному бізнесі: кейс ТНК L'oréal 615

Бендер К. В., Чимирис В. О.

Шляхи підвищення конкурентоспроможності
компаній в умовах економічної глобалізації 616

Бергман Б. І.

Ефективність інтернет-торгівлі в умовах глобалізації:
виклики, можливості та перспективи розвитку 618

Варуша А. Р., Chudesa V. Сучасні тенденції розвитку ринку біологічного меду в Нідерландах.....	621
Варуша А. Р. Транснаціональні корпорації як рушійні сили процесу економічної глобалізації	623
Kalyna A., Kim Sujung Crowdfunding and TikTok: a new era of fundraising	626
Ковтун В. В. ЄС у глобальній економіці: геополітичні виклики та інструменти геоекономічного впливу	628
Котляр Т. В. Україна в сучасних міжнародних кредитних відносинах.....	630
Лук'яненко Б. С. Технологічна асиметрія країн та форми її прояву	632
Протасевич М. О. Теорії та концепції європейської інтеграції	634
Самсонов В. В. Транснаціональні корпорації у системі сучасного міжнародного бізнесу.....	636
Сичук Д. Л. Роль краудфандингу та цифрових платформ у фінансуванні зовнішньоекономічної діяльності малих і середніх підприємств	639
Сичук Д. Л. The efficiency of foreign economic activity of domestic enterprises in Ukraine: challenges and strategic priorities	641
Шахмамет'єв В. Ю. Методи налагодження позитивних стосунків у крос-культурних ділових переговорах	644

СЕКЦІЯ 19

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТОРГІВЛІ

Антоненко В. В., Преснов В. В. Зарубіжний досвід проведення закупівель товарів, робіт і послуг	647
---	-----

Антоненко О. С.

Комунікації як важливий інструмент
роботи професійного закупівельника 649

Артюх О. М., Таровик Р. С.

Проблеми, недоліки і перспективи розвитку ЕСЗ Prozorro 652

Козаков А. А., Паламарчук Д. В.

Штрафи та строки їх застосування
у сфері публічних закупівель 654

Новікова О. В.

Стан та перспективи розвитку B2C і
B2B-сегментів електронної торгівлі в Україні 657

Табаркевич М. В.

Аналіз стратегій реформування національної
системи публічних закупівель 659

СЕКЦІЯ 20

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В УМОВАХ ЗМІН

Гоцелюк А. В.

Нейроекономіка та її застосування
в управлінні персоналом 663

Гриценко І. І.

Розвиток системи управління персоналом в контексті
забезпечення конкурентоспроможності підприємства 665

Жураківська Г. С.

Інструменти та методи підвищення
мотивації медичного персоналу 667

Кабашина В. В.

Мікронавчання як новий тренд у підготовці персоналу 669

Касян Д. С.

Стилі лідерства та їх вплив на роботу команди 671

Козурман С. М.

Професійне навчання як засіб
управління персоналом в умовах змін 673

Крилов А. В.

Роль особистісного розвитку працівників
у процесі управління персоналом в умовах змін..... 677

Луценко Ю. Ю.

Рескілінг та апскілінг: як компанії допомагають
співробітникам розвивати нові навички..... 681

Мазур Г. М.

Організація системи навчання та підвищення
кваліфікації медичних працівників..... 683

Марюхнич П. Р., Хохонь Д. В.

Людський капітал в системі управління
бізнес-процесами на підприємстві 685

Томчук І. В.

Етичні засади управління у закладах охорони здоров'я..... 688

Чаус І. В.

Проблеми соціально-економічного розвитку
територіальної громади міста Полтави 690

Шевченко А. О.

Корпоративна культура, що мотивує до розвитку 691

Юрченко О. В.

Поведінкова економіка у сфері управління персоналом 694

Яценко К. І.

Вплив особистісних якостей працівника на його кар'єру 696

Яценко О. Г.

Управління конфліктними ситуаціями в охороні здоров'я..... 698

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ
НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLVIII Міжнародної наукової студентської
конференції за підсумками науково-дослідних робіт
студентів за 2024 рік

(м. Полтава, 10 квітня 2025 року)

Дизайн обкладинки *Д. Я. Вернигора*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 42,2.
Зам. № 394/2254.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі
к. 48, вул. Івана Банка, 3, м. Полтава, 36003.
E-mail: pvv.puet@gmail.com.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8076 від 28.02.2024 р.